

ו' כסלו
16 נובמבר
יום ב'

דברדני - מסכים להכנס באופן חלקי לסחלקת המושבות,
לספל בעיקר בענין הקסיף. יבקר במושבות, וכבר החל בעבודה.
אחמול ביקר ברחובות. הועד החקלאי פנה לחיסנים בדרישה שיפתחו
לשכה. האכרים שהבטיחו ללשכה לקבל פועלים מסנה הודיעו
שיעבדו עם יהודים אבל לא יקבלו מהלשכה. הסצב בכללו רע
ברחובות. גם בשעה הקסיף יהיו 100 סח"ע. נטע סובר שאפשר
יהיה להעבירם לנס-ציונה.

בדבר הלשכה מציע דברדני להזמין את החיסנים מההתאחדות
לדבר אתם על הענין.

מסופקני אם לטביב יש השפעה על חיסני רחובות.

ההתאחדות החיסנים היא פיקציה, אבל אנסה דבר לטביב.

קוטיקוב - עולמי - נכנסתי לעבודה הנוער העובד -

בשמירת חוקת ההגנה. נסיתי לעסוד על החוק הסחייב 8 שעות עבודה
עד גיל של 16 שנה. בהתיעצות עם חברים מס.ס.חא עשייתי לי רשימה
של כמאה נערים שיש לטפל בהם. נמצא ש-37 מאלה אינם נמצאים
כלל בהסתדרות ולא בשום הסתדרות אחרת. 30 נמצאו שהם חברים
בנוער העובד אבל אינם מבקרים. הציע לדוד כהן שתסודר ועדה
לבקר נערים אלה בשבת בביהם. (הללו עובדים לרוב בבתי-מלאכה
לא גדולים).

פניתי לכסה אנשים שיכנסו לארגון "ידידי הנוער העובד".

אחרים נענו: אלדמע, גרינברג. הוא דורש מהו"מ לפנות במכתב לשורה של אנשים (סורים, רוסאים וכדומה) שיכנסו לחברה. ויאסה, שנזדמן במקרה, סעיר שהחומר שהגיש לו הח' קוסיקוב היה חשוב, ומסר אותו למזכירי האגודות לספל בנוער, אך סיר נוכחו שהנערים עומדים בפני סכנה של פטורין וספני כך הפסיקו לע"ע הטעולה.

נטע - עסקני האכרים פנו לקרוסבי בהודעה שהתסחרות ארגון של אנשי אלכות ויש לאתחז נגדם באמצעים חסורים. דרשו מהמשלה לחה להם לארגן "הגנה עצמית" בפני פורעי ההסחרות. להדרה העבירו קבוצה של "הבריה".

על השאלון שערכתי למועצות העירוניות בדבר פועלי חבנין נחבלו חשובות סח"א, חיפה, ירושלים ועפולה. בירושלים - 1,200-1,100 פועלי בנין, מהם חברי ההסחרות 796 (בערך 69%).

בת"א - 660 פועלי בנין, מהם בהסח' 450 (69%).

בתיפה - 896, בהסח' 491 (54,8%).

בעפולה - 35 - כולם בהסחרות.

ס"ה 2,440 פועלי בנין, בהסח' 1,772 (72,5%).

מקציות:	ירושלים	ת"א	חיפה	עפולה
בנאים	76	70 (120)	17 (23)	2
סיתים	91	45 (30)	48 (59)	3

<u>מקציות:</u>	<u>ירושלם</u>	<u>ח"א</u>	<u>חיפה</u>	<u>עפולה</u>
סרצפים	17	6 (50)	9	-
כוספים	56	13 (15)	19 (25)	2
מספנים	87	50 (כאגודה עז) (90)	84 (90)	2
זוגים	5	2 (5)	2 (6)	1
צבעים	53	60 (באגודה מייוחדת) (250)	64 (110)	4
סועלי בטון	182	-	-	-
פ"מ	-	250 (340)	224 (255)	21
חברי האגודה בכלל	567	450	430	אין אגודה.

(א) בסוגרים מספר כל בעלי המקצוע; בלי סוגרים חברים בהסת"א.

בירושלם האגודה גדלה ע"י כניסת בעלי מקצוע מהעדות
הסורחיות, בחיפה - ע"י כניסת פ"מ, בח"א המצב סטבילי בנסייה
להפחתה.

בירושלם יש עזיבת המקצוע - עוברים להיות פקידים,
נכנסים לארגוני החישובות, הולכים להשתלם בחו"ל, בחכניון בחיפה,
בב"ס סונסיפיורי וכו'. בח"א לא ידוע, אבל נראה שבעלי מקצוע
טובים מחסידים במקצועם, בחיפה יש נטייה לעזוב, אבל לא אצל
בעלי מקצוע טובים. בירושלם יש גם כניסה למקצוע: טיה, כפיפה,

חבניות, רצוף. בח"א יש הסחגרות, בחיפה נכנסים לרצוף, טיח ספסנות.

בירושלם יש בשנה האחרונה ירידה בבנין. בח"א יש עליה, בחיפה המצב סטבילי בתנודות קטנות, בעפולה - ירידה סתמית.

בא רבינוביץ מירושלם. הוא ביקר ביום הששי בבית-החרושה לסיגוריות של טווייגר בבית-לחם ומצא שגם הפועלים הערבים עובדים בחוצרת יהודית בניגוד לחוזה. אחסול דן הוה"פ של מ.פ.ים בענין והחלים לנהל מו"ס על השוואת השכר בין הפועלים הערבים והיהודים, ושכל מהעל אשר יתקבל מחדש יהיה יהודי ויתקבל מהתסחדרות. הנוער העובד בירושלם מחשיב את החוזה.

צבי לוביאניקר - כרגע יש שני בחי-חרושה בשביל השוק היהודי, והם משום כך מעסיקים פועלים יהודים. מ.פ.ים קומדת לבסס ביח-חרושה ערבי, אשר לזמן מה יעסיק מעט פועלים יהודים, וכשיכבוש את השוק יגרש אותם. אצל מוזס המינימום הוא 16 גרוש, ושם יעבדו בעשרה גרוש. הסיגרה של טווייג יוחר זולה, גם מוזס יוכל להוזיל הסיגרות אם יורידו את שכר העבודה. זליג לוביאניקר - הערבים בירושלם לא נחננו לטווייג להכנס לשוק, מפני שיש שותף יהודי (לטווייג יש 10 אחוזים בעסק). לח"א גם כן לא יכל לחדור. בירושלם הצליח קצת בקרב הקדות הספרדיות, כי טווייג הוא בעצמו בן עדה מזרחית.

ולומניק - העוזר של מספירו - אמר ללוביאניקר
שכבר שלח חכניה למצרים להוציא סיגריות 24 בגרוש כסו סווייג,
הדבר הזה יהרוס את מוזס.

רבינוביץ - אנו ביחשלים רואים את הקשי. אילו היה
קם בית-חרושה, יהודי כולו, חדש - היה גם הורס את מוזס ואנחנו
לא מעוניינים בהרס זה. אבל הדבר אינו חלוי בנו.
סווייג התחיל לעבוד עם פועלים יהודים בלי ההסח' -
וסווייג הצליח - לא בח"א - אך בירושלים להכנס לשוק. הפועלים
בינתיים כבר נחארגנו, הם יודעים כבר מה זאת הסחרות.
בארץ אין מין אחד של פועלים, ואין שוק אחד. יש הבדלים
בהרבה מקצועות, אפילו בדפוס בירושלים גופא - שום עזריאל
שמשלם שכר טוב, ודפוסים שמשלמים 5 לא"י לחודש.
אין לנו ברירה, אם כי אני מבין שזה יזיק למוזס.
אבל ההסח' לא יכלה להסתלק מחוזה.

בח"א הפועלים עובדים בחנאים יותר טובים, אבל עלינו
בירושלים להיטיב מצב פועלי הקדות המזרחיות. סווייג יגדיל את
מספר היהודים ויטען שההסח' היא מגינה על מספירו ומוזס.
הזולות של סיגריות סווייג אינה נובעת רק מזולות
הפועלים - שכר העבודה הוא חלק קטן של ההוצאות. סווייג
משחש בסבך גרוע, ומוזס יוכל להתחרות את סווייג.
אי-אפשר לדרוש מסווייג שירים את השכר שמסונה גרוש
ל-15-20 בבח אחת. הפועלות לא תדרושנה זאת.
קפלן - העניין מסובך. דעת רמי היא שאין לעשות חוות

במשך חדשים אחדים, נחבונן איך הוא עובד.

רבינוביץ - ו"א שיחיה הסכם רק בעל-פה, גם בתסכם זה
ישמש מו"י.

קטלן - נדמה לי שהחברים בה"א מגזימים בערך הסכנה
ובערך תגושטנקא שלנו, אולם תחיתת חוזה יכולה לשמש אפחלא
בשביל מוזס להוריד השכר.

לדעתי יש לעכב את הענין, כי תדבר דורש בירור
בוה"מ. לע"ע יש למקון שהיות שביח-החרושה נמצא בביח-לחם
אין אפשרות למועצה להשגית על חנאי-העבודה המוסכמים.
רבינוביץ יודיע לבעל הבית שמצא שהפר את החוזה,
והמועצה מתעצת את המוסדות המוסכמים מה לעשות.

ז' כסלו
17 נובמבר
יום ג'

ישיבת ועד פועלי קריניצה, קיצים וזיליסם.
בביח-החרושה שורה כבר שנים אחדות "קדחת" - בשאלת שכר העבודה
(חורדה והעלאה). לפני חדשים אחדים - עזב פסח - הודיע קריניצה
שאינו יכל להתקיים, ומוכרח לפטר כמה פועלים, לרגל הסחירים
הגבוהים. רצה לפטר פועלים וחיקים שעובדים כבר 10-12 שנה,
ולהשאיר פועלים חדשים שלמדו העבודה. אז נגמר להוריד באופן
סמוצע 9 2/2% מכל הפועלים. עכשיו עובדים רק 6 שעות (זה שבועים).